

Hollandse SS'er van 'bloedploeg Norg' verstopte zich 29 jaar op zolder bij ouders en ontliep doodstraf

Jacques Philippa (1917-1981) woonde vanaf zijn vijfde op de Pauwenlaan in de Vogelwijk, vlak achter het Westduinpark. © Archief

Door Sandrine Thelosen 02-05-21

Vanaf mei 1945 was de Haagse oorlogsmisdadiger [Jacques Philippa](#) onvindbaar. Ondergedoken, op de zolderkamer bij zijn ouders. Zo houdt hij zijn familie 29 jaar lang gegijzeld.

Het is 11 april 1974 als zes agenten het tuinpad van Pauwenlaan 95 in de Haagse Vogelwijk oplopen. De tip van zijn zus [...] leidt uiteindelijk naar de arrestatie van oud-SS'er Jacques Philippa.

Ze kan niet meer aanzien hoe haar inmiddels 83-jarige vader nog altijd voor zijn ter dood veroordeelde zoon zorgt.

☑ Al 29 jaar zit [Philippa](#) tot dat moment ondergedoken op de zolderkamer van zijn ouders. Tien vierkante meter is het. Hij schaakt, leest, luistert naar de radio en fokt kanaries. Af en toe gaat hij naar beneden. Televisie kijken. Altijd met de gordijnen dicht.

Bloedploeg

De reeks foute beslissingen waar hij zijn hele leven voor moet boeten begint al voor de oorlog. Hij gaat bij de SS, later bij de Landwacht. Tijdens de oorlog geeft Philippa leiding aan de beruchte 'bloedploeg' Norg. Die staat bekend als een van de slechtste. Ze martelen, zoeken verzetsstrijders en houden razzia's.

Als hij in mei 1945 voor de deur van zijn ouders staat, wil zijn vader hem niet binnenlaten [...]. Hij is zwaar anti-Duits en niet van plan zijn goede naam op het spel te zetten. Zijn moeder ziet dat anders. Ze smeekt haar man om hun zoon toch in huis te nemen. Ze kust letterlijk zijn voeten. Vader staat het toe uit liefde voor zijn vrouw, niet voor zijn zoon.

Gegijzeld door hun eigen zoon

Met die beslissing wordt het vervolg van hun leven haast onmogelijk. Voor Philippa, en voor zijn ouders. Zij leiden een dubbel leven. Nooit meer op vakantie, nooit meer rust. Altijd de gedachte dat er iemand op zolder zit. De angst dat iemand iets ziet of hoort. De familie wordt gegijzeld door hun eigen zoon. Men kan zich niet voorstellen dat Philippa 29 jaar niet buiten is geweest. „*Dat houdt geen mens vol.*” Er zijn getuigenissen van een buurmeisje dat om één uur 's nachts thuiskwam en een man naar buiten zag lopen. Men heeft het letterlijk nagelopen. Het

strand is twaalf minuten lopen. „*Philippa heeft als jongen in het Westduinpark gespeeld. Hij kent het. Natuurlijk is hij daar in die jaren ‘s nachts geweest.*”

In 1950 werd Philippa ter dood veroordeeld. Bij verstek, want hij was op dat moment onvindbaar. Vijf jaar later werd dat automatisch omgezet naar levenslang. De vraag is of Philippa dat wist. Hij had zichzelf kunnen aangeven. Men denkt dat het een behoorlijk egoïstische man is geweest. „*Hij is voor zichzelf gegaan. Al doe je het om je ouders te ontlasten.*”

Op de zolderkamer aan de achterkant op Pauwenlaan 95, tweede van links, zat Jacques Philippa 29 jaar ondergedoken. © AD

Hoe kon Philippa zo lang verborgen blijven? Het lijkt zo logisch: de eerste plek waar je zoekt is zijn ouderlijk huis.

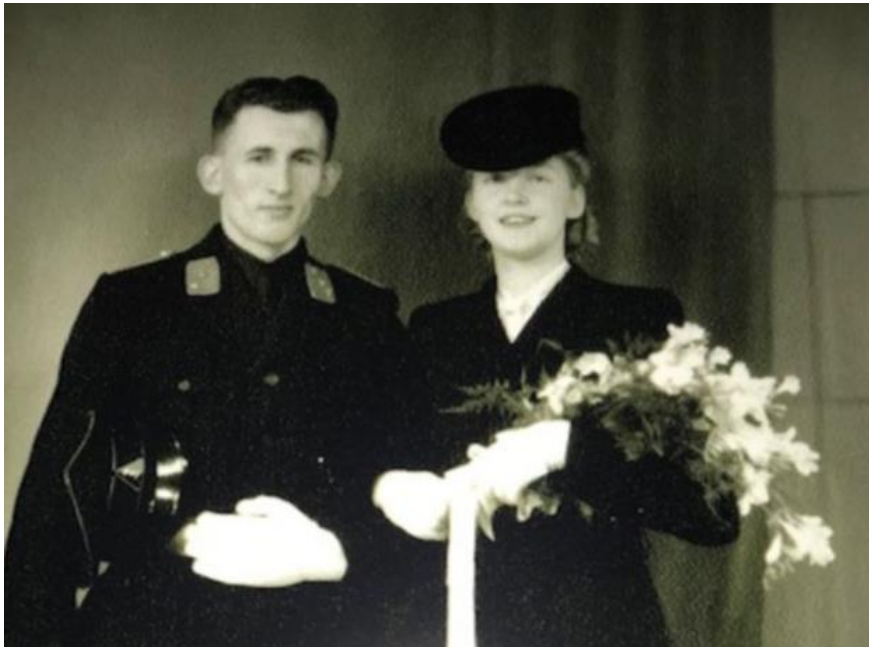
„*Waarschijnlijk is er niet zo gezocht. Er moesten zoveel NSB'ers veroordeeld worden die eerste jaren na de oorlog. Dan schiet er wel een eentje tussendoor.*”

‘Ik hoop dat hij dood is’

Bovendien waren er veel opties. Zuid-Amerika was een toevluchtsoord. Door bij de SS te gaan, was Philippa Duitser geworden. Daar kon hij dus ook verblijven. „En misschien zijn ze ook wel in de Pauwenlaan geweest en hebben zijn ouders

gezegd: *‘Nooit meer gezien, ik hoop dat hij dood is’. We weten het niet.’*

Wereldnieuws was zijn arrestatie in 1974. Zelfs tot in de New York Times. De Pauwenlaan werd vervolgens bezocht door journalisten. Niks had de buurt gemerkt. Meneer en mevrouw Philippa waren lieve burenen, vertelde een buurvrouw destijds. Hoewel, als het huis geveerd werd, sloegen ze de dakkapel altijd over. En haar dochter heeft haar wel eens gezegd dat ze zich bespied voelde, als ze in de tuin lag. Er gaat een belletje rinkelen.

Trouwfoto van Jacques Phillipa. © Archief

[De huidige bewoners op de Pauwenlaan](#) kochten het huis in 1983 van de vader van Philippa. Ze stripten de zolder volledig. Zodat niets herinnert aan wat zich daar had afgespeeld. Eén detail: in de nok van de dak hangen nog twee gekrulde haken. Daar hebben ringen aan gehangen, of een rekstok. Gebruikt door Philippa, om fit te blijven.

Hij heeft uiteindelijk vier jaar in de gevangenis gezeten. Men schetst de verandering: daar kon hij buiten lopen, lawaai maken en de wc doortrekken zonder bang te zijn dat de burenen het hoorden. *„Hij heeft wel eens gezegd dat hij toen eigenlijk vrij was. Een idiote gedachte.”*

Bron: De Stentor